

КОНСПЕКТ
ЗА ТЕОРЕТИЧЕН ИЗПИТ ПО ПАТОФИЗИОЛОГИЯ
СПЕЦИАЛНОСТ МЕДИЦИНА

УЧЕБНА 2015 / 2016 г.

1. Здраве и болест – определение и същност. Възгледи. Патологична реакция, патологичен процес, патологично състояние. Съвременна представа за болестта.
2. Периоди на болестта. Терминални състояния и основни принципи за съживяване.
3. Обща етиология – същност и възгледи. Съвременни схващания за етиологията.
4. Обща патогенеза. Роля на етиологичния фактор в патогенезата.
5. Основни патогенетични механизми за възникване и развитие на болестта.
6. Патофизиология на клетъчно-тъканното увреждане. Клетъчна дистрофия и некроза. Апоптоза. Роля на свободните радикали в патогенезата на болестите.
7. Патогенно действие на механичните фактори. Травматичен шок – патогенеза.
8. Патогенно действие на високите и ниските температури върху организма.
9. Патогенно действие на електрическия ток и йонизиращите лъчения върху организма.
10. Патогенно действие върху човека на измененото атмосферно налягане, ускоренията, акустичните вълни и факторите при космически полети.
11. Патогенно действие на химичните и биологичните фактори върху организма.
12. Реактивност и резистентност на организма – същност, видове и значението им за патологията. Фактори и механизми на патологичната реактивност и резистентност.
13. Нарушения на имунния отговор.
14. Алергия – определение, същност, етиология и класификация.
15. Алергия от хуморален тип.
16. Алергия от клетъчно-медиран тип.
17. Механизми на автоимунните заболявания.
18. Имунодефицитни и имунодепресивни заболявания.
19. Нарушения в смилането и резорбирането на белтъците в гастро-интестиналния тракт. Нарушения в междинната белтъчна обмяна. Промени в серумните белтъци.
20. Нарушения в крайните етапи на белтъчната обмяна. Хиперазотемии и хиперамониемии.
21. Нарушение в обмяната на пуриновите нуклеотиди. Подагра.
22. Нарушено смилане и резорбиране на въглехидратите.
23. Хипергликемии и хипогликемии – механизми, видове.
24. Нарушено смилане и резорбиране на липидите в гастро-интестиналния тракт. Хиперлипемии – механизми и видове.
25. Нарушения на липидната обмяна в мастната тъкан – повишена кетогенеза. Мастна дистрофия на черния дроб.
26. Затлъстяване – видове, патогенеза.
27. Нарушения в липопротеиновия метаболизъм. Атеросклероза – съвременни схващания за патогенезата.
28. Нарушения на водно-солевата обмяна – положителен и отрицателен водно-солеви баланс.
29. Обща патогенеза на отока.
30. Нарушения в обмяната на натрия, хлора и калия.

31. Нарушения в калциево-фосфорната обмяна.
32. Нарушения в обмяната на микроелементите.
33. Нарушения във витаминната обмяна.
34. Нарушения на киселинно-алкалното състояние (КАС). Класификация.
35. Метаболитна ацидоза и алкалоза – механизми, компенсации, показатели.
36. Респираторна ацидоза и алкалоза – механизми, компенсации, показатели.
37. Гладуване – видове, периоди и последствия.
38. Артериална хиперемия – етиология и патогенеза, видове, значение.
39. Венозна хиперемия – етиология и патогенеза, последствия. Стаза – видове.
40. Ишемия – етиология, патогенеза, последици.
41. Инфаркт – видове и патогенеза.
42. Тромбоза – етиология, патогенеза, последици.
43. Емболия – видове, механизми на развитие.
44. Хипоксия – определение, същност, видове и показатели.
45. Адаптации при хипоксични състояния.
46. Характеристика на основните видове хипоксии в зависимост от патогенезата – хипоксична, хемична, циркулаторна, хипоутилизационна и смесена.
47. Метаболитни промени при хипоксия. Нарушения във функциите на организма.
48. Възпаление – етиология, признаци и биологично значение.
49. Патогенеза на остро възпаление – алтерация, медиатори, съдови промени при възпалението.
50. Клетъчен отговор при възпалението. Пролиферативни процеси.
51. Треска – етиология и патогенеза. Механизъм на действие на пирогените.
52. Стадии на треската. Видове температурни криви.
53. Обмяна на веществата при треска. Изменения на функционалното състояние на системите на организма.
54. Неоплазми – обща характеристика и видове. Етиология.
55. Същност и стадии на канцерогенезата.
56. Характеристика на туморния растеж. Взаимоотношение тумор – организъм.
57. Промени в обема на кръвта и на съотношението плазма – еритроцити. Кръвозагуба и кръвопреливане. Реакции и усложнения.
58. Анемия – обща характеристика, патогенетична класификация.
59. Постхеморагични анемии – патогенеза.
60. Анемии от дефектно кръвообразуване и нарушена матурация на еритроцитните предшественици.
61. Хемолитични анемии – етиология и патогенетични механизми.
62. Полиглобулии (еритроцитози) – етиология и патогенеза.
63. Левкоцитози и левкопении – основни патогенетични механизми, видове.
64. Левкози – класификация, етиология и патогенеза. Левкемоидни реакции.
65. Хеморагични диатези – основни механизми.
66. Коагулопатии – форми и патогенеза.
67. Количествени и качествени промени на тромбоцитите.
68. Вазопатии – етиология и патогенеза.
69. Тромбоемболична диатеза.
70. Сърдечна недостатъчност – видове и компенсаторни механизми.
71. Нарушения в сърдечния ритъм и проводимост – електрофизиологични механизми.
72. Етиология, патогенеза и хемодинамика при клапни поражения.
73. Етиология и патогенеза на заболяванията на миокарда.
74. Етиология и патогенеза на нарушенията на коронарното кръвообращение.
75. Стенокардия – видове, патогенеза.

76. Миокарден инфаркт – патогенеза, усложнения.
77. Етиология и патогенеза на заболяванията на перикарда.
78. Етиология и патогенеза на есенциалната (първична) хипертензия.
79. Симптоматични (вторични) хипертензии.
80. Остра недостатъчност на кръвообращението (шок). Хронични хипотонии.
81. Видове шок – особености в патогенезата.
82. Общи механизми, нарушаващи белодробните функции. Обструктивни, рестриктивни и смесени нарушения на дишането.
83. Механизми отговорни за нарушената газообмяна. Промени в отношението вентилация / перфузия, нарушена дифузия през алвеоло-капилярната мембрана. Синдром на алвеоларна хиповентилация.
84. Дихателна недостатъчност – определение, същност, форми и патогенеза. Остра дихателна недостатъчност. Белодробен оток.
85. Функционални прояви на белодробна дисфункция.
86. Нарушения на храносмилането в устната кухина и хранопровода.
87. Секреторни и мотилитетни смущения на стомаха и червата.
88. Етиология и патогенеза на гастритите и язвената болест.
89. Етиология и патогенеза на панкреатитите.
90. Чревна непроходимост – причини, видове, последствия. Стомашно-чревна автоинтоксикация.
91. Обща етиология и патогенеза на чернодробните заболявания.
92. Етиология и патогенеза на хепатитите и чернодробната цироза.
93. Патогенеза на порталната хипертония и асцитата.
94. Функционална чернодробна недостатъчност. Хепатална енцефалопатия – съвременни концепции в патогенезата.
95. Жълтеници – видове и патогенетични механизми.
96. Етиология и патогенеза на гломеруларните увреждания. Функционални прояви.
97. Етиология и патогенеза на тубуло-интерстициалните нарушения. Функционални прояви на тубулната дисфункция.
98. Нарушения в диурезата. Уринарен синдром.
99. Нарушения на разредителната и концентрационната способност на бъбреците.
100. Патогенеза на бъбречните хипертензии, отоци и анемия.
101. Етиология и патогенеза на острата бъбречна недостатъчност.
102. Етиология и патогенеза на хроничната бъбречна недостатъчност.
103. Основни механизми на възникване на ендокринните заболявания.
104. Роля на ендокринната система в патогенезата на соматичните заболявания.
105. Нарушения в дейността на хипоталамуса и хипофизата.
106. Нарушения във функцията на щитовидната жлеза.
107. Нарушения във функцията на надбъбреците.
108. Нарушения в ендокринната функция на панкреаса. Захарен диабет – етиология и патогенеза.
109. Обща етиология и патогенеза на заболяванията на нервната система.
110. Нарушения на сетивността. Болка – съвременни схващания за патогенезата.
111. Нарушения в двигателните функции на нервната система.
112. Мозъчно-съдова болест – етиология и патогенеза.
113. Патогенеза на Паркинсоновата болест, болестта на Алцхаймер и епилепсията.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Лекционен курс по патологична физиология, Варна, 2015 / 2016 г.
2. Основи на патофизиологията, под ред. на А. Стойнев, Д. Илчев –, П. „Райков“, Второ издание, 2012 г.
3. Илюстрирана патологична физиология, под ред. на Е. Янев, М. Балуцов – С. „АРСО“, 2000 г.
4. Porth's Pathophysiology: Edition: 7-th – Autor(s): Sheila Grossman, Carol Porth.; Lippincott Williams & Wilkins, 2014.
5. Pathophysiology of Disease (Required). Edition: 4-th – Author(s): Gary Hammer, Stephan Mc Phee, 2014.
6. Pathophysiology of heart disease. Ed. Leonard Lilly, 2011
7. Color Atlas of Pathophysiology. Ed Stefan Silbernagl, Florian Lang, 2010
8. Topical guideline of practical pathophysiology, Bekyarova G, Hristov K, MU-Varna, 2014
9. Pathologic Basis of Disease (Required). Edition: 7-th – Autor(s): Kumar; Fausto; Abbas. Saunders, 2004.